

Ärentunaskolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Läsåret 2018-2019

Inledning

Detta är Ärentunaskolans *Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling*. Den är till för att beskriva hur vi på skolan arbetar för att ingen elev skall utsättas för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. Tanken är att du skall kunna se hur vi arbetar för att kränkningar inte skall uppstå, och hur vi agerar om någonting trots allt händer. Vårt arbete grundar sig på alla människors lika värde, och allas rätt till trygghet, lärande och utveckling i en demokratisk skola – det vi kallar vår gemensamma värdegrund.

Planen bygger på Skollagen (SFS 2010:800) och Diskrimineringslagen (SFS 2008:567). Det innebär att vissa rubriker måste vara med, och att vi använder en del ord som du kanske inte känner till. Därför kan den kännas lite krånglig att läsa. För att underlätta finns det en ordlista sist i planen. Det finns också en version som elever har arbetat fram. Det är som ett bildspel som vi kan visa på klassråd och föräldramöten. Meningen är ju att vi alla – elever, personal och vårdnadshavare – skall känna till planen.

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Innehåll

1. Likabehandlingsplanens syfte och övergripande innehåll
2. Verksamhetens vision för likabehandlingsarbetet
3. Utvärdering av föregående års plan
4. Elevers deltagande i arbetet med planen
5. Främjande arbete
6. Förebyggande arbete
7. Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
8. Åtgärdande arbete
9. Att göra planen känd- förankring
10. Planering för uppföljning och utvärdering (bilaga 1-3)
11. Telefonlista

1. Likabehandlingsplanens syfte och övergripande innehåll

Alla barn, ungdomar, elever och studerande har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö och bemötas med respekt. Ärentunaskolan vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Planen ska upprättas varje år. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Personal och elever ska medverka i arbetet med planen.

Diskriminering – när man behandlar människor orättvist

Med diskriminering menas att enstaka personer eller grupper blir sämre behandlade på grund av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Dessa är kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, könsidentitet, funktionshinder och ålder.

Utbildningsanordnaren får behandla barn/elever/studerande olika när syftet är att främja jämställdhet och lika *möjligheter/rättigheter*. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande är det enbart utbildningsanordnare och personal som kan utsätta barn/elever för diskriminering.

Kränkande behandling och trakasserier – när man behandlar människor illa

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några inte respekterar människors lika värde. Kränkningar är handlingar som kränker barns/elevs värdighet och kan utföras av en eller flera tillsammans och riktas mot en person eller en grupp. Kränkningarna kan äga rum vid ett enstaka tillfälle eller upprepas flera gånger. Både personal och barn/elever/ungdomar/studerande kan utsätta andra personer för kränkande behandling. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Trakasserier – när man kränker barns/elevs värdighet och det finns en koppling till diskrimineringsgrunderna.

Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.

Mobbning – är en form av kränkning där någon eller några upprepade gånger utsätter en person för negativa handlingar (skada eller obehag)

Vidare finns en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Mer information finns i Diskrimineringslagen, Skollagen, Allmänna råd samt DOs handledning för förskola och DOs handledning för skola

2. Verksamhetens vision för likabehandlingsarbetet

Vi accepterar inte mobbning – på Ärentunaskolan arbetar vi för att alla ska behandlas lika och respektfullt.

Alla på Ärentunaskolan skall ta tydligt avstånd från diskriminering och all annan kränkande behandling. Det innebär att alla reagerar och ingriper när någon utsätts kränkande behandling eller diskriminering. Skolans verksamhet präglas av en miljö där vi visar varandra respekt. Viktiga ledord för Ärentunaskolan är Kunskap, Ansvar och Omtanke. Alla på Ärentunaskolan ska arbeta aktivt för att främja elevers lika rättigheter gällande sexuell läggning, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning samt funktionshinder.

3. Utvärdering av de senaste årens arbete

Främjande arbete	
Insats	Resultat
Uppdatera och utvärdera normer och konsekvenser	Vi inleder läsåret med att gå igenom Ärentunalektionen och skolans ordningsregler med alla klasser.
Värdegrundsarbete på schemat	Vi har en lektion på 40 minuter varje vecka avsatt för värdegrundsarbete och arbete med KIVA-lektioner.
Förebyggande arbete	
Insats	Resultat
Tydliga ordningsregler: Skolan gör en rejäl genomlysning av de gemensamma ordningsreglerna tillsammans med eleverna. Vid behov revideras reglerna.	Vi inleder läsåret med att gå igenom Ärentunalektionen och skolans ordningsregler med alla klasser. Eleverna ges möjlighet att diskutera innebörd och syfte med dessa, samt komma med förslag på utveckling av dessa trygghetsskapande strukturer.
Ärentunalektionen: En gemensam tydlig struktur för alla lektioner på Ärentunaskolan	Vi fortsätter att jobba efter Ärentunalektionens struktur. Den ger oss en tydligt och bra start på våra lektioner vilket ger ett fungerande lektionsarbete.
Årshjul för trygghetsteamets arbete: En tydlig struktur över arbetet under året som ligger till grund för planeringen av varje läsår	KIVA-teamet har träffats varannan vecka på torsdagar och stämt av läget. Det har planerats in genomgång av samtalsmetoden men den har inte utförts. Vi har inte hittat en tydlig struktur för att samla kamratstödjarna. Det har sett lite olika ut hur de vuxna hittat lösningar för att träffa eleverna i respektive lag. Detta behöver

	utvecklas under nästa läsår. Vuxenstödjarna samlas i början höstterminen och gör iordning en plan för hur arbetet med kamratstödjarna ska fungera.
Utbilda kamratstödjare: Vuxenstödjarna träffar kamratstödjarna i början av läsåret och pratar om uppdraget. Nya kamratstödjare väljs i åk 6 och går utbildning som leds av kurator Birgitta och Erik.	Att väljas som kamratstödjare har tidigare varit ett uppdrag som man haft som elev i fyra år. Man har sedan tackats av för sitt uppdrag i åk 8 då kamratstödjarna åkt till Skansen. Detta har varit lite oklart de senaste åren sedan vi gick in i KIVA-arbetet. Vi behöver bestämma oss för om vi ska ha kvar kamratstödjare över huvudtaget. Detta tas upp i KIVA-gruppen i början av terminen.
Trygghetsteam: Vuxenstödjarna, kurator och bitr rektor har kort morgonmöte varannan torsdag, samt förlängt möte en gång per termin. Vuxenstödjarna träffar kamratstödjarna i respektive arbetslag regelbundet/varannan vecka	Morgonmötena har fungerat bra. Det förlängda mötet har inte blivit av. Det har fungerat olika bra beroende på tjänste/schemaförändringar.
Systematiskt värdegrundsarbete: Värdegrundsarbete och arbete med diskrimineringsgrunderna utifrån olika teman på lektionstid	VDG-lektion 40 per vecka i alla klasser. Olika teman under läsåret har varit Grit, KIVA, sexuella trakasserier, likabehandlingsplanen, ordningsreglerna och diskrimineringsgrunderna.
Hälsosamtal: Skolsköterskan träffar samtliga elever i åk 7 för individuellt samtal	Detta har genomförts av skolsköterskan.
Enkäter: Skolan deltar alltid i den kommungemensamma enkäten på våren, samt genomför vid behov egna enkäter och kartläggningar	Vi har under året genomfört kommunens enkät. Vi har analyserat resultaten på arbetslagstid.
Likabehandlingsplan; all personal ska vara väl insatt i likabehandlingsplanen. All personal ingriper och följer likabehandlingsplanen	Inför varje nytt läsår ska gången för hur vi arbetar utifrån likabehandlingsplanen gås igenom/repeteras. Detta har gjorts på APT då all personal har möjlighet att vara med.

Resultat av enkäter och kartläggningar

Den kommungemensamma enkäten har under flera år visat att Ärentunaskolan ligger under snittet avseende elevernas upplevda trygghet. 2018 årsenkät innebar tyvärr att resultatet försämrades.

Analys av föregående års arbete och resultat

Det är svårt att veta vad det är som gör att vår skolmiljö inte upplevs som trygg av alla elever. När vi tittar på anmälda kränkningar så ser vi att en betydande del av dessa kan hänföras till ett mindre antal elever som på olika sätt skapade otrygghet på skolan. Sannolikt berörs många av detta, eftersom det uppstår rykten mm. I arbetet med dessa kränkningar har skolledningen försökt hålla elever, medarbetare och vårdnadshavare informerade på ett sakligt sätt, när det har behövts. Detta för att minska ryktesspridningen. Vidare har skolan haft ett nära samarbete med polisen och socialtjänsten för att dessa skall ta vid i arbetet med de elever som medverkat till att skapa otrygghet. Skolan anställde också en elevvärd under hösterminen för att öka vuxennärvaron i korridorerna.

Då skolans siffror överlag ligger lågt vad det gäller elevernas upplevda trygghet, jämfört med kommunen, fortsätter detta att vara ett prioriterat område. Alla klasser kommer under läsåret ha särskilda lektioner med fokus på vår gemensamma värdegrund. Lektionerna planeras av en grupp bestående av lärare som har tid för detta i sin tjänst.

Trygghetsteamet träffas även fortsättningsvis varannan vecka, men kommer i år att arbeta för att synas mer, och tydligare stötta kamratstödjarna i respektive arbetslag. Ett årshjul för Trygghetsteamet används för att systematisera arbetet.

4. Barns, elevers, ungdomars och studerandes deltagande i arbetet med planen

För att öka kunskapen om skolans arbete för likabehandling och mot kränkande behandling har kamratstödjarna gjort en elevversion av denna plan, i form av ett bildspel. Bildspelet kan sedan visas på klassråd och föräldramöten.

Inom ramen för värdegrundsarbetet, samt på klassråd kommer samtliga klasser arbeta med skolans ordningsregler. Klassernas arbete tas sedan vidare till elevrådet som gemensamt tar fram ett förslag till ordningsregler tillsammans med skolledning och representanter för lärarna och övriga medarbetare.

5. Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att stärka positiva förutsättningar för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten.

Främjande arbete				
Insats	Innehåll	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Uppdatera och utvärdera normer och konsekvenser	Vid varje läsårsstart går vi igenom Ärentunalektionen och skolans ordningsregler. Elevrådet involveras även i detta arbetet.	Läsårsstart	Personal Skolledning	Juni 2019
Värdegrundsarbete på	Alla klasser arbetar med frågor kopplade till värdegrunden på	Läsåret	VDG-gruppen	Juni 2019

schemat	lektionstid.		Skolledning	
Positivt ledarskap	Hålla arbetet levande samt att skolan dagligen ska genomsyras av en positiv värdegrund och att alla är lika mycket värda.	Läsåret	Alla medarbetare	Juni 2019
Aktivitetsdag för åk 6 vid terminsstart	Under andra skolveckan åker alla sexor under varsin dag till Graneberg för en dag tillsammans med matlagning och samarbetsövningar.	Augusti	Skolledning	Sep 2019
Möjlighet att ha "klassens dag" i början av höstterminen	Klassen och klassföreståndare planerar en egen dag.	Augusti/september	Klassföreståndare	Dec 2019
Samarbetsbana för åk 6	Kamrattstödarna anordnar en samarbetsbana för åk 6 i början av terminen.	Augusti	Hanna/kamratsstödare	Sep 2019
IBIS	Skolan går under läsåret in i projektet IBIS som genomförs i samarbete med Universitetet, och som syftar till att skapa en främjande helhet där skolans undervisningsprocesser, trygghetsprocesser och elevhälsoprocesser genomsyras av samma perspektiv	2019-2022	Skolledning och IBIS-team	Löpande
Arbete med inkluderande lärmiljöer	EHT har fokus på det inkluderande arbetet avseende lärandet så att våra elever skall ha möjlighet att arbeta och utvecklas utifrån sina förutsättningar och få det stöd och den stimulans de behöver.	Läsåret	Skolledning, EHT	Löpande

Skolan ska se till att det främjande arbetet finns med i all verksamhet.

6. Förebyggande arbete

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsnedsättning
7. Sexuell läggning
8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
<p>Tydliga ordningsregler: Skolan gör en rejäl genomlysning av de gemensamma ordningsreglerna tillsammans med eleverna. Vid behov revideras reglerna.</p> <p>Ärentunalektionen: En gemensam tydlig struktur för alla lektioner på Ärentunaskolan</p>	1-8	<p>Klassförståndare</p> <p>Alla lärare</p>	<p>Augusti</p> <p>Fortlöpande</p>	<p>Juni 2019</p> <p>Juni 2019</p>
Årshjul för trygghetsteamets arbete: En tydlig struktur över arbetet under året som ligger till grund för planeringen av varje läsår	1-8	Trygghetsteamet	Planen görs i augusti	Juni 2019
Utbilda kamratstödjare: Vuxenstödjarna träffar kamratstödjarna i början av läsåret och pratar om uppdraget. Vi utbildar nya kamratstödjare åk 6.	1-8	Trygghetsteamet	September	Juni 2019
Trygghetsteam: Vuxenstödjarna, kurator och bitr rektor har kort morgonmöte varannan torsdag, samt förlängt möte en gång per termin. Vuxenstödjarna träffar kamratstödjarna i respektive arbetslag regelbundet/varannan vecka	1-8	Trygghetsteamet	Läsår	Juni 2019
Systematiskt värdegrundsarbete:	1-8			

Värdegrundsarbete och arbete med diskrimineringsgrunderna utifrån olika teman på lektionstid		Alla lärare	Läsår	Juni 2019
Hälsosamtal: Skolsköterskan träffar samtliga elever i åk 7 för individuellt samtal				
Enkäter: Skolan deltar alltid i den kommungemensamma enkäten på våren, samt genomför vid behov egna enkäter och kartläggningar.	1-8	Skolledningen	vårterminen	April/maj
Likabehandlingsplan; all personal ska vara väl insatt i likabehandlingsplanen. All personal ingriper och följer likabehandlingsplanen Vi informerar om den på föräldramöten och den ligger på hemsidan	1-8	Skolledningen	Vid terminsstart och aktualisera den under läsåret i arbetet med olika "case"	Juni 2019
KiVa: Skolan fortsätter att använda KiVa-programmet dels på utvalda värdegrundslektioner, dels i arbetet mot de kränkningar som karaktäriseras som mobbning	1-8	KiVa-teamet, VDG-ansvariga	Lsåret	Juni 2019
IBIS: Skolan går under läsåret in i projektet IBIS som genomförs i samarbete med Universitetet, och som syftar till att skapa en främjande helhet där skolans undervisningsprocesser, trygghetsprocesser och elevhälsoprocesser genomsyras av samma perspektiv	1-8	Skolledning och IBIS-team	Lsåret	Juni 2019

7. Rutiner för att upptäcka, anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

De vuxna på skolan rör sig bland barn och elever. Alla barn och elever har kamratstödjure som är en länk mellan elever och vuxna på skolan. De träffas regelbundet och pratar med om hur alla har det och om någon upplevs som utanför eller utsatt. Skolsköterskan genomför hälsosamtal med alla sjuor. Skolsköterskan och Skolkuratoren finns tillgängliga för alla som känner att de behöver en vuxen. Trygghetsgruppen träffas regelbundet och diskuterar hur det är på skolan.

7.1 Rutiner – information till elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Information finns på skolans hemsida och informeras i samband med föräldramöten och i alla klasser för eleverna.

7.2 Rutiner för personalens respektive rektorns skyldighet att anmäla

Lärare och trygghetsteamet ansvarar för att anmälningarna fylls i och dokumenteras. Rektor ansvarar för att anmälan registreras i Dokä.

7.3 Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

När en elev känner sig kränkt eller mobbad av elev eller vuxen ska hen berätta det för:

- En vuxen på skolan
- Någon vuxen i familjen (som tar kontakt med rektor)

När personal blir uppmärksam på att det sker en kränkande handling och/eller diskriminering skall nedanstående arbetsordning för akuta åtgärder följas.

Arbetsordning:

- Handlingen anmäls till berörd klassföreståndare och rektor (som omedelbart anmäler till huvudman)
- I övrigt, se arbetsordning Åtgärdande arbete, nedan

7.4 Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen. Vid varje läsårsslut träffas Trygghetsgruppen och analyserar och utvärderar resultaten från kartläggningar, enkäter, utvärderingar. I samband med detta lämnar gruppen synpunkter till skolledningen inför utarbetandet av nästa års plan.

8. Åtgärdande arbete

Åtgärdande arbete är det vi gör när kränkningar och/eller diskrimineringar redan uppstått. När personal blir uppmärksam på att det sker en kränkande handling och/eller diskriminering skall nedanstående arbetsordning följas. Lagen skiljer på kränkningar, trakasserier och diskriminering. Mobbning nämns inte i skollagen. Hot och våld är olagligt. Allt detta är, oavsett beteckning, något som skolan skall arbeta för att förhindra. **Grundprincipen är att alla har ett ansvar att ingripa direkt, att vi pratar med alla inblandade och återkopplar till föräldrarna.**

Arbetsordning:

1. Den som uppmärksammar handlingen anmäler till berörd klassföreståndare. Tillsammans kommer man överens om vem som är ansvarig vuxen för att reda ut händelsen. Detta kan vara den som uppmärksammat handlingen, klassföreståndaren, någon i KIVA teamet/elevhälsa eller skolledning.
2. Samtal med den som blivit/blir utsatt för att få en utförlig bild över vad som hänt (ansvarig vuxen).
3. Skolledningen underrättas (ansvarig vuxen).
4. A) Då det är klarlagt att en kränkning ägt rum: Samtal med den eller de som utfört handlingen (ansvarig vuxen). Samtalen sker i tid efter varandra, så att de inblandade inte ska kunna prata med varandra. I samtalen, där alltid två vuxna deltar, betonas vikten av att inte prata med andra elever om vad samtalet gällt. Utgångspunkten i samtalet är att man vet om kränkningar har förekommit och att man ser mycket allvarligt på det och att kränkningarna omedelbart måste upphöra.
B) Då det finns misstanke om att en kränkning ägt rum: Samtal med den eller de som misstänks ha utfört handlingen (ansvarig vuxen). Samtalen sker i tid efter varandra, så att de inblandade inte ska kunna prata med varandra. I samtalen, där alltid två vuxna deltar, betonas vikten av att inte prata med andra elever om vad samtalet gällt. Utgångspunkten i samtalet är att utreda om kränkningar har förekommit och att man ser mycket allvarligt på det och att eventuella kränkningar omedelbart måste upphöra.
C) Om en kränkningen uppfyller de kriterier som KiVa-metoden benämner som "mobbing" används KiVa-rutinen vid samtalet.
5. Samtal med samtliga inblandades vårdnadshavare (ansvarig vuxen).
6. Hela händelsen dokumenteras enligt kommunens rutin för utredning av kränkande behandling (ansvarig vuxen). Dokumentationen lämnas till skolledningen.
7. Regelbunden kontakt med den utsatte under en tid för att följa upp att kränkningarna har upphört (ansvarig vuxen).
8. Om kränkningarna inte upphör kallar skolledningen berörda parter till skolan för diskussion om hur man ska gå vidare. Skolledningen ansvarar för att mötet dokumenteras och dokumentationen skrivs under av berörda parter.
9. Skolledningen anmäler till berörd myndighetsinstans vid behov. Skolledningen anmäler alla kränkningar till huvudman.
10. Skolledning ansvarar för uppföljning.

Dokumentation ska ske enl bilaga 1 och bil 2

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt barn blir kränkt eller kränker andra, se bil. 3.

9. Att göra planen känd- förankring

För elever blir planen känd genom arbetet på värdegrundslektionen. På föräldramöten ska vårdnadshavare informeras om planens syfte och att den ligger på skolans hemsida. Det är önskvärt att på föräldramöte diskutera innehållet då och då.

10. Planering för uppföljning och utvärdering

Verksamheten utvärderas kontinuerligt till exempel vid arbetslagsmöten, klassråd, elevråd och vid utvecklingssamtal. En trygghetsenkät görs en gång per år.

Likabehandlingsplanen ska utvärderas i slutet av vårterminen varje år. Utvärderingen sker i arbetslag, klassråd och elevråd, och planeras in av värdegrundsgruppen. Utifrån resultaten av utvärderingen formuleras nya mål inför det kommande läsåret. Målen bör formuleras som kortsiktiga och långsiktiga mål. Målen skall dessutom vara möjliga att uppnå och utvärdera. Utformandet av nya mål sker i arbetslagen och en ny uppdaterad likabehandlingsplan utformas.

Bilaga 1 *Anmälan om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling*

Bilaga 2 *Utredning med anledning av anmälan om kränkande behandling*

Bilaga 3

Viktig information till vårdnadshavare om kränkande behandling och mobbning

Så här kan ni som vårdnadshavare agera

Ni talar om för ert barn att ni ser allvarligt på diskriminering och annan kränkande behandling och att ni inte accepterar ett sådant beteende.

Skolans övertygelse och erfarenhet är att när hem och skola tillsammans tar avstånd från diskriminering och kränkande behandling känner sig barnet tryggt och vet vad som gäller.

Ni vårdnadshavare känner ert barn bäst och kan vara lyhörda på alla signaler om hur barnet trivs i skolan och med kamrater. Vi ber er också vara lyhörda för hur ert barn och kamraterna pratar om andra barn. Om ni som vårdnadshavare misstänker att något inte står rätt till i barnens relationer till varandra eller till vuxna bör ni snarast kontakta barnets lärare. Det är kanske just er information som kan stoppa ett negativt beteende.

Är du orolig för att ditt barn blir kränkt eller mobbad?

Följande tecken kan tyda på att ditt barn blir kränkt: Ovilja att gå till skolan, ont i magen, huvudvärk, ovilja att berätta hur det är i skolan, har inga kamrater, kommer hem med smutsiga och sönderrivna kläder, har blåmärken, verkar nedstämd och ledsen. Dessa tecken kan även bero på andra saker, men de motiverar att du tar kontakt med oss för att få hjälp.

Är du orolig för att ditt barn kränker eller mobbar andra?

Det är svårt att ta till sig att det egna barnet kränker eller mobbar andra barn eller vuxna. Det kan finnas många orsaker till att barn kränker eller mobbar andra, men oavsett orsaken måste du göra något åt detta. Det är viktigt både för den som är utsatt och för ditt eget barn. Gör helt klart för barnet att du inte accepterar kränkningar eller mobbning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende. Ta kontakt med skolan för att få hjälp med att lösa problemet.

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt barn blir kränkt eller mobbad av andra eller kränker eller mobbar andra är det viktigt att du informerar ansvarig skolpersonal.

Telefonlista Vuxenstödjare

Arbetslag	Vuxenstödjare	Tel
A	Sofia Sidebo	018-727 77 75
B	Ej klart vid terminsstart	018-727 77 75
C	Ulrika Rosander	018-727 77 75
D	Håkan Olsson	018-727 77 75
E	Lena Persson, Dan Bross	018-727 77 75
S	Erik Molin	018-727 77 75

Andra viktiga telefonnummer

Jonas Olsson, Rektor	018- 727 77 68
Maria Norelius, Bitr.rektor	018- 727 77 91
Birgitta Rylander, Skolkurator	018-727 77 75
Jenny Widenberg, Skolsköterska	018-727 77 69
Barnombudsmannen	018-69 44 99
BRIS (Barnens rätt i samhället)	0200-230 230

Ordlista

Arbetslag	På Ärentunaskolan är lärare och elever organiserade i arbetslag. Elever som går i klasser på A (ex v 6A), hör till Arbetslag A. Som lärare hör man till det arbetslag där man har sin mesta undervisning. Lärarna i ett arbetslag har lite extra koll på de eleverna.
Likabehandling	Arbetet för likabehandling är en del av skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.
Vision	En vision beskriver det man vill uppnå på lång sikt.
Diskriminering	När man blir orättvist behandlad av någon som bestämmer, på grund av någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel skulle kunna vara att bara pojkar fick delta i en skolturnering.
Trakasserier	När man blir illa behandlad på grund av någon av diskrimineringsgrunderna, t ex om en skolelev retar en annan elev pga av dennes religion
Kränkande behandling	När någon utsätts för en handling som gör denna ledsen, eller kränker dennes värdighet. Den som känner sig kränkt måste alltid tas på allvar. Man kan bli ledsen utan att någon har haft avsikt att kränka. Skolan skall alltid anmäla kränkande handling till kommunen, och utreda vad som har hänt. Syftet med det är att förhindra kränkningar i framtiden.
Diskrimineringsgrunder	Det finns sju diskrimineringsgrunder, dessa är kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, könsidentitet, funktionshinder och ålder.
Dokumentation	Att skriva ner något, spela in eller fotografera till exempel, och spara det så att man kan gå tillbaka och kolla vad som hände.
Uppföljning	Att kolla upp hur det har gått med det man har bestämt, eller vill ska hända.
Utvärdering	Att gå igenom hur något har fungerat, vad som har varit bra, och vad som har fungerat dåligt till exempel
Sexuell läggning	Vilka man blir kär i. En del blir bara kära i människor av motsatt kön, en del blir bara kära i människor av samma kön och en del kan bli kära i människor av alla kön.
Etnisk tillhörighet	En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Exempelvis ljushyad, fransyska eller kurd.
Religion	En persons tro, exempelvis kristendom, islam, judendom eller buddhism. En del menar att ickereligiösa livsåskådningar som t ex ateism skall räknas hit.
Könsidentitet	Könsidentitet är vilket kön jag känner mig som, och könsuttryck är hur jag vill uttrycka mitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Lagen skyddar mot diskriminering av personer med en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer (osynliga regler) som finns kring kön i samhället. Alla känner inte att de tillhör ett kön, och kan därför av den anledningen känna sig obekväma med att byta om både i tjejernas och killarnas omklädningsrum.

Funktionshinder	Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En del funktionshinder är lätta för omgivningen att se och förstå; andra kan vara osynliga.
Ålder	Diskriminering pga ålder innebär att man behandlas orättvist för att man är yngre eller äldre. Att lagar och regler ibland tilldelar människor olika rättigheter eller skyldigheter beroende på ålder, är dock inte automatiskt diskriminering.
KIVA	Ett anti-mobbingsprogram som Ärentunaskolan arbetar efter. KIVA är en metod för förebyggande och utredande arbete som är grundat på forskning och utvecklat vid Åbo universitet.
Mobbning	När någon eller några, upprepade gånger under en tid utsätter någon för kränkande handlingar brukar vi tala om mobbning. Att den som är utsatt känner sig svagare eller maktlös i förhållande till den, eller de, som kränker är också typiskt för mobbning. I lagen används dock inte begreppet mobbning, utan där talar man om kränkande behandling eller trakasserier. Eftersom skolan arbetar enligt KIVA-programmet som använder begreppet ”mobbning” används det hos oss, i vissa fall.
Kamratstödjure	I varje klass skall vi ha två kamratstödjure. Kamratstödjarna arbetar tillsammans med vuxenstödjarna för att uppmärksamma situationer och platser som kan upplevas som otrygga, samt elever som kan vara ensamma eller fara illa. Kamratstödjarna arbetar också främjande med att t ex introducera nya elever eller delta vid trevliga arrangemang.
Ordningsregler	Varje skola skall enligt lag ha ordningsregler. Elever och personal skall ha inflytande över ordningsreglerna. Rektor beslutar hur skolans regler skall utformas.
Ärentunalektionen	Alla lektioner på vår skola skall ha vissa gemensamma ramar. Alla elever skall ha fasta platser, och vi startar och avslutar alltid lektionerna på samma sätt.
Värdegrund	Värdegrunden handlar om de värden som är gemensamma i samhället - om rättvisa, jämställdhet, lika värde, individens frihet och integritet samt solidaritet med svaga och utsatta
Värdegrundsarbete	Med skolans värdegrundsarbete menar man allt arbete i skolan som syftar till att förankra och stärka vår värdegrund. En gång i veckan har vi en Värdegrundslektion med särskilda teman, men värdegrunden skall genomsyra allt arbete och alla aktiviteter vi gör i skolan.
Elevhälsa	Elevhälsan arbetar för att alla elever skall ha en god psykisk, fysisk och social hälsa. På skolan har vi ett elevhälsoteam som består av skolsköterska, kurator, specialpedagog, psykolog och rektor.
Trygghetsteam	Skolans trygghetsteam träffas varannan torsdag och består av vuxenstödjarna, kurator och biträdande rektor. Vi följer upp läget i arbetslagen avseende trygghet, stämning och trivsel. Medlemmarna i trygghetsteamet reder ut kränkningar och konflikter.
Årshjul	Skolan har ett årshjul där man kan se när på året olika saker skall ske. Likabehandlingsarbetet är en del av detta.
Rutin	En rutin är ett sätt att göra något på ett visst sätt varje gång. Det är viktigt att skolan har bra rutiner för att ta emot nya elever och för att utreda kränkningar till exempel.